اخبار کوتاه

توافق نامه تجارت آزاد ایران و اوراسیا اجرایی شد

سازمان توسعه تجارت ایران اعلام کرد که توافقنامه تجارت آزاد ایران و کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU) و ایران از ۲۵ اردیبهشت سال جاری، به اجرا در آمد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از روابط عمومی سازمان توسعه تجارت ایران، توافقنامه تجارت آزاد ایران و کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU) و ایران از ۲۵ اردیبهشت سال جاری، به اجرا در آمد.

مطابق با این سند، بر اساس توافق صورت گرفته حدود ۸۷ درصد کالاهای مبادله‌ای میان ایران و ۵ کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا (روسیه، قزاقستان، بلاروس، ارمنستان و قرقیزستان) از ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۴ با توجه به سفر مبادله می‌شود.

در پیوست فهرست کالاهایی که در صادرات از ایران به کشورهای اوراسیا تعرفه گمرکی آنها صفر شده است بر اساس کدهای نظام هماهنگ HS آمده است.

قیمت جدید تخم مرغ اعلام شد

هر کیلو گرم تخم‌مرغ درب مرغداری برای اسال ۶۱ هزار تومان و همین نرخ برای مصرف کننده ۷۲ هزار تومان اعلام شد.

به گزارش پیام آشنا، قیمت مصوب اسال اقلام اساسی ماتند شیر خام، شکر، جوجه یک روزه، گوشت گوساله منجمد و گوشت مرغ منجمد تعیین شد.

در ادامه قیمت مصوب مرغ و تخم مرغ نیز تصویب و ابلاغ شد. بر اساس گزارش ستاد اقتصادی دولت قیمت هر کیلو گرم مرغ درب مرغداری ۶۸ هزار تومان و نرخ مصرف کننده ۱۰۵ هزار تومان تعیین شد.

همچنین هر کیلو گرم تخم مرغ درب مرغداری ۶۱ هزار تومان و همین نرخ برای مصرف کننده ۷۲ هزار تومان اعلام شد.

افزایش ۴ هزار مگاواتی ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی

یک مقام مسئول گفت: تابستان امسال از طریق احداث واحدهای جدید، ارتقای توان واحدهای گازی و رفع محدودیت تولید واحدهای بخاری موجود، بیش از ۴ هزار مگاوات به ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی کشور افزوده می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، ناصر اسکندری معاون راهبری تولید شرکت برق حرارتی در برنامه تلویزیونی با اشاره به اینکه در طی دو سال گذشته بیش از چهار هزار و ۳۰۰ مگاوات نیروگاه جدید وارد مدار تولید شده است، افزود: از ابتدای سال تاکنون در اوج مصرف برق شبانه و روزانه به صورت پیوسته بیش از چهار هزار مگاوات نسبت به سال گذشته ظرفیت بالاتری برای تولید برق داشته‌ایم اما در مقابل میزان رشد مصرف انرژی نیز به ۱۳ درصد رسیده است.

اسکندری ادامه داد: امسال در کنار رشد مصرف انرژی شاهد محدودیت‌های جدید در حوزه تولید نیروگاه‌های برقابی نسبت به ادوار گذشته بودایم. هر سال به در این بازه زمانی حدود هفت هزار مگاوات تولید نیروگاه برقابی داشتیم که امسال این رقم به دو هزار مگاوات کاهش یافته است و جبران این وضعیت بر دوش واحدهای حرارتی است.

معاون راهبری تولید شرکت برق حرارتی با به اینکه میانگین دمای هوای نسبت به سال گذشته ۵.۵ درجه افزایش یافته است، بیان کرد: هر یک درجه افزایش دما در این فصل یک هزار و ۵۰۰ مگاوات به مصرف برق کشور اضافه می کند که از این محل نیز حدود هفت تا هشت هزار مگاوات افزایش بار داشتیم.

وی با بیان اینکه برنامه تعمیرات و آماده‌سازی نیروگاه‌های حرارتی به روزهای پایانی خود رسیده است عنوان کرد: از میان ۱۰۲ هزار مگاوات برنامه تعمیراتی پیش‌بینی شده بیش از ۹۷ درصد آن به اتمام رسیده و قبل از ورود به خرداد ماه این عدد از مرز ۹۹ درصد نیز عبور خواهد کرد تا این واحدها با آمادگی حداکثری مهیای تولید برق پایدار مشترکان در تابستان شوند.

معاون راهبری تولید شرکت برق حرارتی ارتقای راندمان نیروگاه‌های حرارتی را یکی از برنامه‌های ویژه صنعت برق برشمرد و گفت: میانگین راندمان نیروگاه‌های حرارتی به ۳۶.۶۸ درصد رسیده است که از حیث در میان ۱۹۷ کشور دنیا رتبه ۱۵ دنیا را به خود اختصاص داده‌ایم و از کشورهایی همچون چین و کانادا بالاتر هستیم.

ارزش سهام عدالت چقدر بالا رفت؟

ارزش سهام عدالت یک میلیون تومانی یکشنبه ۲۸ اردیبهشت ۱۴۰۴ با احتساب و اعمال تمام افزایش سرمایه‌های شرکت‌های بورسی در این سهام به ۴۰ میلیون و ۶۱۱ هزار تومان رسید.

به گزارش پیام آشنا، یکشنبه (۲۸ اردیبهشت ۱۴۰۴) در پی رشد قیمت‌های سهام در بازار بورس طی معاملات ۲ روز اخیر، ارزش سهام عدالت یک میلیون تومانی با احتساب و اعمال تمام افزایش سرمایه‌های شرکت‌های بورسی در این سهام، نسبت به انتهای هفته گذشته تا کنون با افزایش ۱۲۳ هزار تومانی به ۴۰ میلیون و ۶۱۱ هزار تومان رسیده است.

این در حالی است که ارزش سهام عدالت ۴۹۰ هزار و ۵۲۲ هزار تومانی دارندگان این سهام در همین مدت به ترتیب با افزایش ۶۰ و ۶۴ هزار تومانی به ترتیب به ۱۹ میلیون و ۸۹۹ هزار تومان و ۲۱ میلیون و ۲۳۹ هزار تومان رسیده است.

از سوی دیگر رشد قیمتی در بازار سرمایه طی سال جاری نسبت به پایان سال ۱۴۰۳، برای سهامداران یک میلیونی، ۵۳۲ و ۴۹۰ هزار تومانی سهام عدالت، با رشد بیش از ۱۷ درصدی به ترتیب سود ۶ میلیون و ۶۰۳ میلیون و ۱۴۱ و ۲ میلیون و ۹۴۳ هزار تومانی را رقم زده است و این در حالی است که این آمار نسبت به کف آبان ۱۴۰۳ رشد بیش از ۷۳ درصدی و به ترتیب سود ۱۷ میلیون و ۸۰۱۵۷ میلیون و ۹۷۳ و ۸ میلیون و ۴۰۷ هزار تومانی را نشان می‌دهد.

نمودار زیر تغییرات قیمت سهام عدالت ۵۳۲ هزار تومانی را طی ۱۳۵ روز کاری گذشته از ابتدای آبان ۱۴۰۳ تا یکشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۴ نشان می‌دهد. اعداد محور عمودی ارزش سهد سهام عدالت بر حسب میلیون تومان و اعداد محور افقی شماره روزهای کاری قبل است که از یک روز قبل (عدد یک) تا ۱۳۵ روز کاری قبل (عدد ۱۳۵) شماره‌گذاری شده است.

همایش بزرگداشت روز روابط عمومی به همت شرکت آب منطقه‌ای البرز

از محل تجمع معتادان تا تفرجگاه خانوادگی؛ پارکرود چگونه رودخانه را به مردم بازگرداند؟

اختصاصی پیام آشنا- در همایش روز روابط عمومی و ارتباطات به میزبانی شرکت آب منطقه‌ای البرز، بر اهمیت نقش روابط عمومی در مدیریت اجتماعی منابع آب، جلب مشارکت مردمی، و ضرورت توجه به پیوست‌های اجتماعی در طرح‌های عمرانی تأکید شد؛ جایی که پروژه پارکرود به‌عنوان یک الگوی ملی نه‌تنها در آزادسازی بستر رودخانه، بلکه در بازگرداندن آن به زندگی اجتماعی مردم و ترویج فرهنگ حفاظت از منابع طبیعی، نمونه‌ای موفق از هم‌افزایی بین دستگاهی و اعتمادسازی عمومی معرفی شد.

همزمان با بیست‌وهشتم اردیبهشت‌ماه؛ روز ملی روابط عمومی و ارتباطات، جمعی از مدیران روابط عمومی شرکت‌های آب منطقه‌ای سراسر کشور با حضور در کرج، از روند اجرای پروژه «پارکرود» بازدید کردند؛ طرحی که با هدف آزادسازی بستر رودخانه کرج و بهره‌برداری عمومی از فضای پیرامون آن، به‌عنوان نمونه‌ای موفق از مشارکت اجتماعی و هم‌افزایی بین‌دستگاهی معرفی شده است.

در این مراسم که با حضور مدیران روابط عمومی شرکت‌های آب منطقه‌ای کشور و مسئولان روابط عمومی شرکت مدیریت منابع آب ایران و دیگر فعالان عرصه ارتباطات برگزار شد، داود تجفیان؛ مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای البرز، ضمن تبریک روز روابط عمومی به تلاشگران این حوزه، با اشاره به اهمیت نقش ارتباطات در مدیریت منابع آب، پروژه پارکرود را به عنوان الگویی موفق در پروژه عمرانی با پیوست اجتماعی معرفی کرد.

تجفیان تأکید کرد: پارکرود صرفاً یک پروژه عمرانی نیست؛ بلکه تلاشی است در راستای بازگرداندن رودخانه به بطن زندگی اجتماعی مردم. هم‌راهی دستگاه قضایی، مشارکت مردم و هماهنگی نهادهای ذی‌ربط، نشان داد که با جلب اعتماد عمومی می‌توان بزرگ‌ترین طرح‌ها را با کمترین هزینه اجتماعی به سرانجام رساند.

پروژه پارکرود در بازه‌ای چهار کیلومتری، از پل حامی تا آبگیر بیلقان اجرا شده و طی آن، ۶۰ متر از هر طرف رودخانه به‌همراه بستر فعال، از تصرف‌های غیرقانونی پاکسازی و آزادسازی شده است. از جمله دستاوردهای کلیدی این طرح می‌توان به ایجاد حداقل دو کیلومتر فضای تفرجگاهی، ساخت پل قوسی زیبا برای اتصال دوسوی رودخانه، ایمن‌سازی مسیرهای سیلابه، کاهش خطرات طبیعی، ارتقای همکاری بین‌دستگاهی و الگوسازی برای سایر استان‌ها اشاره کرد.

تأکید بر حوزه اجتماعی؛ بدون مردم نمی‌توان کاری کرد

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای البرز با اشاره به اهمیت نیازسنجی صحیح و دقیق از مردم در موفقیت چنین طرح‌هایی گفت: ما در مسیر اجرای پروژه پارکرود به این نتیجه رسیدیم که بدون هم‌راهی و مشارکت مردم، هیچ طرحی به سرانجام نمی‌رسد. متأسفانه در سال‌های گذشته، حوزه اجتماعی، ظرفیت‌های فرهنگی مردم و نقش مشارکت عمومی تا حدی مغفول بوده است. اما امروز در تلاش هستیم با تقویت پیوست‌های اجتماعی و گنجاندن اقدامات فرهنگی و آموزشی، رفتار عمومی را در تعامل با بسترهای طبیعی و رودخانه‌ها اصلاح کرده و مشارکت فعالانه‌تری را در جامعه شکل دهیم.

تجفیان تأکید کرد: پروژه پارکرود محدود به فاز نخست نبوده و اجرای فازهای بعدی آن نیز در دستور کار قرار دارد تا مسیر رودخانه در ادامه نیز آزادسازی، ساماندهی و به فضای عمومی تبدیل شود. این محدوده پیش از اجرای پروژه، یکی از نقاط آسیب‌خیز شهری و محل تجمع افراد آسیب‌دیده اجتماعی، به‌ویژه معتادان بود. اما امروز با تلاش‌های انجام‌شده، به یک تفرجگاه ایمن و قابل استفاده برای خانواده‌ها تبدیل شده که ضمن افزایش امنیت اجتماعی، جلوه‌ای تازه از بازآفرینی شهری و بازگشت مردم به طبیعت را رقم زده است.

وی افزود: پیوست اجتماعی و رویکرد فرهنگی، نه‌تنها مکمل طرح‌های عمرانی هستند، بلکه تضمین‌کننده پایداری و مقبولیت آن‌ها در بلندمدت محسوب می‌شوند. هدف ما این است که مردم خود را مالک و حافظ رودخانه بدانند، نه صرفاً ناظر.

روابط عمومی؛ قلب تپنده ارتباطات سازمانی

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای البرز در پایان گفت: این رویداد همچنین فرصتی بود برای تجلیل از نقش بی‌بدیل روابط عمومی در تقویت ارتباط میان مردم و نهادها؛ چرا که مسئولان و مدیران روابط عمومی به‌عنوان پل ارتباطی میان افکار عمومی و مدیریت اجرایی، نقشی اساسی در تبیین دستاوردها، ارتقای شفافیت و تقویت سرمایه اجتماعی ایفا می‌کنند.

درخشش شرکت مدیریت منابع آب ایران با دریافت سه نشان ویژه ارتباطات و روابط عمومی

در آیین نکوداشت روز ملی ارتباطات و روابط عمومی، مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران، موفق به دریافت ستاره ارتباطی مدیر ارشد شد. همچنین سرپرست دفتر امور اجتماعی و روابط عمومی شرکت نیز دو نشان ستاره شایستگی و ستاره ملی روابط عمومی را دریافت کرد.

به گزارش پیام آشنا، در آیین ملی نکوداشت و جشن ملی روز روابط عمومی که با حضور الیاس حضرتی رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت و جمعی از مسئولان و فعالان این حوزه در محل کتابخانه ملی ایران برگزار شد، عباسعلی کیخایی، سرپرست دفتر امور اجتماعی و روابط عمومی شرکت مدیریت منابع آب ایران، موفق به دریافت نشان «ستاره شایستگی روابط عمومی» شد.

همچنین در این مراسم، «ستاره ارتباطی مدیر ارشد» به محمد جوان‌بخت، معاون وزیر نیرو و مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران، اهدا شد. این نشان در تقدیر از نقش مؤثر ایشان در تقویت ارتباطات سازمانی و حمایت از فعالیت‌های روابط عمومی، به وی تعلق گرفت.

عباسعلی کیخایی همچنین «ستاره ملی روابط عمومی» را از دستان رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت، دریافت کرد که نشان از جایگاه ویژه روابط عمومی شرکت مدیریت منابع آب ایران در میان دستگاه‌های اجرایی کشور است.

رئیس مرکز بهبود فضای کسب و کار اعلام کرد

صدور مجوز واردات و توزیع بنزین ویژه از هفته آینده

رئیس مرکز ملی بهبود محیط کسب و کار گفت: تمام زیرساخت‌های فنی وزارت اقتصاد برای صدور مجوز توزیع بنزین ویژه مهیاست اما وزارت نفت مهلت یک هفته‌ای برای آماده سازی اتصال درگاه تخصصی داشت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دبیرخانه هیئت مقررات زدایی، علیرضا نظری رئیس مرکز ملی بهبود محیط کسب و کار در حاشیه هشتاد و هشتمین جلسه هیئت مقررات زدایی با اعلام این مطلب اظهار کرد: در سال ۱۴۰۴ سومین جلسه هیئت مقررات زدایی برگزار و کاربرگ توزیع بنزین ویژه مصوب شد.

وی افزود: تمام زیرساخت‌های فنی وزارت اقتصاد برای صدور مجوز توزیع بنزین ویژه مهیا است اما وزارت نفت مهلت یک هفته‌ای برای آماده سازی زیرساخت اتصال درگاه تخصصی را داشتند. البته زیرساخت‌های وزارت نفت برای صدور مجوز توزیع بنزین ویژه مهیا است ولی در زمینه صدور مجوز واردات بنزین سوپر نیاز به این مهلت یک هفته‌ای داشتند.

دبیر هیئت مقررات زدایی ادامه داد: بر اساس ماده ۲۷ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است بسته‌های بی نام را از طریق درگاه ملی مجوزها صادر کند. به همین دلیل یک مدل مفهومی طراحی کرده و برای کسب نظرات اعضا هیئت مقررات زدایی در این جلسه مطرح کردیم. این اقدام در راستای تحقق شعار سال و افزایش مشارکت مردمی در اقتصاد صورت گرفته است.

این مقام مسئول درباره عدم اتصال برخی دستگاه‌ها

از جمله قوه قضاییه به درگاه ملی مجوزها تصریح کرد: لیست دستگاه‌ها و مجوزهایی که هنوز به درگاه ملی مجوزها متصل نشده‌اند را ظرف دو ماه آینده بروز رسانی می‌کنیم و اگر دستگاهی از قانون تمکین نکند، اقدامات قانونی لازم را انجام خواهیم داد.

وی افزود: در حال حاضر ۱۲۰ درگاه تخصصی که متعلق به ۸۰ دستگاه است به درگاه ملی مجوزها متصل هستند. پیش از این نیز همکاران ما در مرکز ملی بهبود محیط کسب و کار، فرآیندهای بسیار پیچیده‌تری از جمله «زمین پایه» را پیاده سازی کرده‌اند لذا هیچ نقص فنی در زیرساخت درگاه ملی مجوزها جهت اتصال قوه قضاییه اساساً وجود ندارد.

دبیر هیئت مقررات زدایی ادامه داد: در تاریخ ۲۳ اردیبهشت سال جاری، معاون اول قوه قضاییه این مسئولیت را به معاون امور حقوقی قوه قضاییه دادند تا با برگزاری جلساتی بین بخش‌های مختلف قوه و وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف یک ماه زمینه اتصال بخش‌های مختلف قوه به درگاه ملی مجوزها فراهم شود.

رئیس مرکز ملی بهبود محیط کسب و کار اظهار کرد: نخستین جلسه در روز سه شنبه هفته جاری با حضور همکارانم و نمایندگان فنی و حقوقی مرکز وکلای قوه قضاییه برگزار می‌شود. البته در روز چهارشنبه هفته جاری نیز این جلسه با حضور نمایندگان فنی و حقوقی کانون وکلا تجدید خواهد شد که قول مساعد برای همکاری داده‌اند. بدون تردید، روند پیشرفت و نتیجه این جلسات را به شما و مردم ارائه خواهم کرد.

این مقام مسئول درباره وضعیت دستگاه‌هایی که هنوز به درگاه ملی مجوزها متصل نشده‌اند، گفت: ظرف نهایتاً دو ماه آینده لیستی که از دستگاه‌ها و مجوزهایی که به درگاه ملی مجوزها متصل نشده بودند، را بروز رسانی و تعیین تکلیف خواهیم کرد.

رئیس مرکز بهبود فضای کسب و کار با اعلام این خبر که نهایتاً تا دو ماه آینده مجوزهایی که به درگاه ملی مجوزها متصل نشده‌اند، تعیین تکلیف می‌شود گفت: از فردا جلساتی در کمیته تخصصی هیئت مقررات زدایی با حضور نمایندگان معاونت علمی ریاست جمهوری برگزار می‌کنیم که البته این معاونت پنج عنوان مجوز دارد که بر ماهیت مجوز بودن چهار عنوان مجوز در جلسات کارشناسی توافق کردند، اما روی یک مجوز بحث دارند که آن هم امروز تعیین تکلیف خواهد شد.

رئیس مرکز ملی بهبود محیط کسب و کار درباره بروز مشکلاتی که در صدور و تمدید مجوزهای صنفی ایجاد شده است، گفت: بر اساس بند ۴ تبصره ۴ ماده ۷، سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، تأمین زیرساخت برعهده وزارت ارتباطات است.

وی افزود: عدم اتصالی که در حوزه درگاه تخصصی رخ داده است ارتباطی به درگاه ملی مجوزها ندارد. مشکلی که در صدور مجوزهای صنفی رخ داده ناشی از اقدامات هیأت عالی نظارت بر اصناف و پیمانکار مربوطه برای تغییر سرور هاست. البته این مساله باید به شیوه بهتری مدیریت می‌شد. از سوی مرکز ملی بهبود محیط کسب و کار هم بروز مشکل را به مراجع نظارتی اطلاع رسانی کردیم.

دبیر هیئت مقررات زدایی با بیان این مطلب که با تخلفات و امضاهای طلایی در صدور و تمدید مجوزها به طور قطع برخورد خواهیم کرد، گفت: پس از اتصال ۱۰۰ درصدی درگاه‌ها و مجوزها نسبت به شفاف سازی درگاه‌های تخصصی ورود خواهیم کرد. در حال حاضر مواردی وجود دارد که اقدامات صورت گرفته از سوی درگاه‌های تخصصی با آنچه که از سوی درگاه ملی مجوزها اطلاع رسانی شده، متفاوت است. قدم بعدی ما ورود به فرآیندهای درگاه‌های تخصصی است.

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز

آگهی مناقصه (نوبت دوم)

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز در نظر دارد نسبت به برگزاری تجدید مناقصه یک مرحله ای سرویس دهی جهت انجام ماموریت های اداری کارکنان (آژانس) اقدام نماید. متقاضیان می توانند جهت شرکت در مناقصه از تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۸ لغایت ۱۴۰۴/۰۲/۳۰ به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

تلفن تماس: ۹-۳۲۵۶۳۱۹۰ داخلی ۳۸۷

شناسه آگهی: ۱۹۳۰۷۱۲

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز

یادداشت

اهمیت کفایت سرمایه بانک‌ها در کنترل تورم

تورم، یکی از پایدارترین و پیچیده‌ترین چالش‌های اقتصاد ایران، در حال حاضر به بیش از ۴۱ درصد رسیده است. رقمی که به‌طور قابل‌توجهی از هدف‌گذاری بانک مرکزی (تورم ۳۰ درصدی) فراتر رفته است. این وضعیت فارغ از عوامل متعدد داخلی و خارجی اقتصاد ایران، ناشی از ضعف‌های ساختاری فراوان نظام بانکی است. به‌طوری که این مشکلات موجب شده‌اند تا نرخ بهره بین‌بانکی به سطح بی‌سابقه و نگران‌کننده ۳۳.۹۸ درصد برسد؛ رقمی که بیانگر فشار سنگین کسری ذخایر بانک‌ها و محدودیت‌های جدی در مدیریت نقدینگی آنهاست. این شرایط به‌روشنی نشان می‌دهد که کنترل تورم در فضای اقتصادی کنونی، بسیار پیچیده‌تر و دشوارتر از گذشته شده و نیازمند اصلاحات عمیق در نظام بانکی و سیاست‌گذاری‌های کلان اقتصادی است. در همین راستا، در این یادداشت تلاش شده است تا با استفاده از دیدگاه‌های نظریه‌پردازان برجسته‌ای همچون دالفاس دایموند، فیلیپ دیبویگ، وین برنانکی، برندگان نوبل اقتصاد ۲۰۲۲ به بررسی و تحلیل نقش الزامات کفایت سرمایه در مهار تورم پرداخته شود.

فعالیت‌های بانکی، ریسک نقدینگی و ضرورت کفایت سرمایه

دایموند و دیبویگ در تحقیقات خود بیمارمون ماهیت بانکداری، تأکید کرده‌اند که بانک‌ها از طریق جذب سپرده‌های کوتاه‌مدت و تخصیص آنها به تسهیلات بلندمدت، نقشی حیاتی در تأمین مالی پروژه‌های اقتصادی و خلق نقدینگی ایفا می‌کنند. این فرآیند که به طور ذاتی با ریسک نقدینگی همراه است، می‌تواند در صورت کسری ذخایر و فقدان سرمایه کافی در بانک‌ها موجب رشد بی‌رویه نقدینگی شود. به‌طور خاص، دایموند و دیبویگ نشان دادند که الزامات کفایت سرمایه می‌تواند به‌عنوان ابزاری نظارتی، بانک‌ها را ملزم به نگهداری ذخایر کافی برای مواجهه با زیان‌های احتمالی کند. این الزامات، ضمن کاهش ریسک سیستماتیک، اعتماد سپرده‌گذاران را تقویت کرده و از وقوع هجوم بانکی جلوگیری می‌کند. از سوی دیگر، وجود سرمایه کافی در بانک‌ها به ثبات نظام مالی کمک کرده و امکان اجرای مؤثر سیاست‌های پولی برای کنترل تورم را فراهم می‌آورد. در نتیجه، رعایت دقیق الزامات کفایت سرمایه نقشی کلیدی در پیشگیری از بحران‌های اقتصادی و مهار تورم دارد.

نقش سرمایه بانک‌ها در انتقال سیاست‌های پولی و کنترل تورم

بن برنانکی، اقتصاددان برجسته و برنده جایزه نوبل، به تحلیل عمیق پیوند میان سلامت نظام بانکی و اثربخشی سیاست‌های پولی پرداخته است. وی بر این باور است که سلامت مالی بانک‌ها تأثیر مستقیمی بر عملکرد سیاست‌های پولی و به‌تبع آن کنترل تورم دارد. برنانکی توضیح می‌دهد که وقتی بانک‌ها با مشکلاتی نظیر نقدینگی مالی و کاهش سرمایه مواجه می‌شوند، توانایی آنها در تخصیص بهینه نقدینگی به بخش‌های مولد اقتصادی به‌شدت کاهش می‌یابد. این مسئله موجب اختلال در انتقال سیاست‌های پولی شده و تاثیرگذاری این سیاست‌ها بر کاهش تورم را محدود می‌کند. برنانکی همچنین نشان داده است که در زمان بحران‌های اقتصادی، بانک‌ها معمولا به دلیل کمبود ذخایر و افزایش ریسک، تسهیلات را محدود کرده و نرخ بهره را افزایش می‌دهند. این شرایط، انتقال سیاست‌های پولی را ناکارآمد کرده و می‌تواند به کاهش تولید و اشتغال منجر شود. در نهایت، این اختلالات، بحران اقتصادی را تشدید کرده و کنترل تورم را دشوارتر می‌کند. برنانکی بر اهمیت تقویت سرمایه بانک‌ها از طریق رعایت الزامات کفایت سرمایه و افزایش شفافیت اطلاعاتی تاکید می‌کند. او معتقد است که این اقدامات نه‌تنها موجب بهبود انتقال سیاست‌های پولی می‌شود، بلکه از افزایش بی‌رویه نقدینگی و فشارهای تورمی نیز جلوگیری می‌کند. از این منظر، اصلاح ساختار مالی بانک‌ها و ارتقای شفافیت، پیش‌شرطی برای ثبات اقتصادی و مهار تورم است.

چالش‌های ساختاری نظام بانکی ایران

نظام بانکی ایران با چالش‌های ساختاری عمیقی روبه‌روست که توانایی آن را در مقابله با تورم به‌شدت محدود کرده است. یکی از مهم‌ترین مشکلات، حجم انبوه دارایی‌های غیرجاری است که برخلاف استانداردهای بین‌المللی، نه‌تنها ذخیره‌گیری متناسبی برای آنها انجام نشده، بلکه در مواردی سودآوری ناپایدار و غیروقفی نیز برای این دارایی‌ها شناسایی می‌شود. این رویه، موجب تشدید نارازی ترازنامه بانک‌ها و کاهش اعتماد به توانایی مالی آنها می‌شود. علاوه بر این، بخش قابل‌توجهی از منابع بانکی، به جای هدایت به بخش‌های مولد و پربازده اقتصادی، به سمت بخش‌های گمیازده و غیرمولد جریان می‌یابد. تخصیص نامطلوب منابع، رشد نقدینگی بدون پشتوانه واقعی را تقویت کرده و به افزایش تورم دامن می‌زند. نبود نظام رتبه‌بندی اعتباری کارآمد (به‌خصوص مشتریان حقوقی) نیز مشکل دیگری است که به کاهش کارآیی سیستم بانکی منجر شده است. به دلیل عدم‌ارزیابی دقیق ریسک اعتباری، بانک‌ها در تعیین نرخ سود تسهیلات، نمی‌توانند تفاوت‌های ریسکی پروژه‌ها را در نظر بگیرند. این ضعف، بانک‌ها را به سمت تامین مالی پروژه‌های پرریسک و غیرمولد سوق داده و بازدهی پایین و مخاطرات سیستماتیک را افزایش داده است. در مجموع، این مشکلات ساختاری، ضرورت اصلاحات عمیق در نظام بانکی ایران را برای افزایش شفافیت، بهبود تخصیص منابع و کنترل تورم دوچندان می‌کند.

الزامات کفایت سرمایه

الزامات کفایت سرمایه به‌عنوان یکی از اصول بنیادین مقررات گذاری بانکی، در چارچوب استانداردهای بین‌المللی نظیر بازل III و IV طراحی شده است. این الزامات بانک‌ها را ملزم می‌کند تا سرمایه و ذخایر کافی برای پوشش انواع ریسک‌های اعتباری، بازار و عملیاتی نگهداری کنند. هدف از این استانداردها، ایجاد توانایی لازم در بانک‌ها برای مقابله با زیان‌های پیش‌بینی‌نشده و جلوگیری از بروز بحران‌های بانکی است. رعایت دقیق این الزامات، به بانک‌ها امکان می‌دهد تا با تقویت ذخایر سرمایه‌ای خود، در برابر نوسانات اقتصادی مقاوم شوند و عملکرد باثبات‌تری داشته باشند. همچنین، الزامات کفایت سرمایه به بانک‌ها کمک می‌کند تا نقدینگی را به صورت هدفمند به بخش‌های مولد اقتصادی تخصیص دهند و از خلق نقدینگی بی‌رویه که عامل اصلی تورم است، جلوگیری کنند.

از منظر سیاست‌گذاری پولی، رعایت الزامات کفایت سرمایه، ابزار موثری برای کنترل فشارهای تورمی به شمار می‌آید. زیرا این اقدام علاوه بر کاهش ریسک‌های سیستماتیک، زمینه‌ساز حفظ ثبات اقتصادی و جلوگیری از انحراف منابع مالی به فعالیت‌های غیرمولد است.

ضرورت اصلاحات ساختاری در نظام بانکی ایران

شرایط اقتصادی کنونی ایران فشارهای سنگینی بر نظام بانکی وارد کرده و برخی ناکارآمدی‌ها در مدیریت نقدینگی و انتقال سیاست‌های پولی را آشکار کرده است. این مشکلات که عمدتا ناشی از نارازی‌های ساختاری و عدم‌رعایت الزامات کفایت سرمایه در بانک‌هاست، موجب افزایش نقدینگی بی‌رویه و تشدید فشارهای تورمی شده‌اند. برای خروج از این وضعیت، اصلاحات ساختاری عمیق در نظام بانکی ضروری است. این اصلاحات می‌تواند شامل اقداماتی نظیر تقویت سرمایه بانک‌ها از طریق ابزارهای نوین مالی، اجرای کامل و دقیق استانداردهای بین‌المللی بازل III و IV، ایجاد نظام رتبه‌بندی اعتباری موثر و افزایش شفافیت اطلاعاتی باشد.

تقویت نظارت و مقررات‌گذاری نیز باید به نحوی طراحی شود که توانایی بانک‌ها در مدیریت ریسک و تخصیص بهینه منابع افزایش یابد. اجرای این اصلاحات نه‌تنها به کنترل رشد نقدینگی و کاهش تورم کمک می‌کند، بلکه زمینه‌ساز افزایش اعتماد به نظام بانکی، بهبود انتقال سیاست‌های پولی و تسریع در رشد اقتصادی پایدار خواهد بود. بدون این اصلاحات بنیادین، فشارهای اقتصادی و بی‌ثباتی‌های مالی احتمالا تداوم خواهند داشت.

مهدی کیخا
کارشناس سلامت بانکی
alborzpayam@gmail.com